



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Європейський університет

С. М. Кір'ян, А. С. Шолойко

ОБЛІК І АУДИТ
В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

Лабораторний практикум



Київ 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Європейський університет

С. М. Кір'ян, А. С. Шолойко

ОБЛІК І АУДИТ
В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

Лабораторний практикум

Київ 2021

УДК 368(075.8)

ББК 65.9

К 43

Рецензенти:

Прокопенко Н.С., доктор економічних наук, професор;

Гривківська О.В., доктор економічних наук, професор.

Схвалено Вченою радою ПВНЗ «Європейський університет»
28.05.2020 р., протокол № 4.

Кір'ян С.М., Шолойко А.С.

К43 Облік і аудит в страхових компаніях: лабораторний практикум.
Київ: ПВНЗ «Європейський університет», 2020. – 62 с.

Лабораторний практикум «Облік і аудит в страхових компаніях» покликаний підвищити рівень практичної підготовки у сфері обліку і аудиту страхових компаній. Включає 10 тем, кожна з яких містить характеристику лабораторної роботи, тестові завдання, практичні завдання та рекомендовану літературу.

Практична цінність даного навчального видання покладена в основу комплексної підготовки студентів Європейського університету, доповнює теоретичний матеріал основних фахових дисциплін, дозволяє краще зрозуміти і вивчити викладений матеріал з метою впровадження у професійну діяльність.

Рекомендовано студентам і викладачам вищих навчальних закладів, науковим працівникам, а також спеціалістам-практикам у галузі обліку, аудиту та страхування.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
-----------------------	----------

ТЕМА 1. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

Характеристика лабораторної роботи	6
Тестові завдання	6
Практичні завдання.....	8
Рекомендована література.....	9

ТЕМА 2. ОБЛІК І АУДИТ ФОРМУВАННЯ ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО (ПАЙОВОГО) КАПІТАЛУ СТРАХОВИКА

Характеристика лабораторної роботи.....	11
Тестові завдання.....	11
Практичні завдання.....	13
Рекомендована література.....	14

ТЕМА 3. ОБЛІК І АУДИТ ОПЕРАЦІЙ ІЗ СТРАХУВАННЯ ТА ПЕРЕСТРАХУВАННЯ

Характеристика лабораторної роботи.....	16
Тестові завдання.....	16
Практичні завдання.....	18
Рекомендована література.....	20

ТЕМА 4. ОБЛІК І АУДИТ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ

Характеристика лабораторної роботи.....	22
Тестові завдання.....	22
Практичні завдання.....	24
Рекомендована література.....	25

ПЕРЕДМОВА

Специфіка відносин у сфері страхування зумовлює певні особливості щодо обліку страхових операцій та аудиту діяльності страхових організацій. Знання, одержані в межах даного курсу, сприятимуть прийняттю вдалих управлінських рішень під час провадження страхової діяльності.

Конкурентоспроможність фахівця у сфері страхування визначається високим рівнем підготовки як з теоретичної, так і з практичної сторони. Даний лабораторний практикум покликаний підвищити рівень практичної підготовки у сфері обліку і аудиту в страхових компаніях. Він включає 10 тем, кожна з яких містить характеристику лабораторної роботи, тестові завдання, практичні завдання та рекомендовану літературу. Головна ідея практичних завдань полягає в тому, що студент відображатиме в обліку операції від заснування віртуальної страхової компанії до складання звітності за звітний період, її аудиту та підготовки аудиторського висновку.

«Облік і аудит в страхових компаніях: лабораторний практикум» буде цікавий студентам, аспірантам, викладачам, науковцям і практикам.

ТЕМА 1. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

ХАРАКТЕРИСТИКА ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ

Мета лабораторної роботи: – формування практичних навичок і знань щодо особливостей обліку та аудиту в страхових компаніях.

Завдання лабораторної роботи: – визначити особливості бухгалтерського обліку в страхових компаніях України;
– узагальнити основні положення облікової політики страховика;
– з'ясувати особливості аудиту страхової діяльності в Україні;
– ознайомитися з програмним забезпеченням обліку та аудиту в страхових організаціях.

Матеріальне і програмне забезпечення лабораторної роботи: – комп'ютерний клас;
– програма для тестового контролю знань;
– програма для автоматизації бухгалтерського обліку «1С:Бухгалтерія 8»;
– пакет програм MS Office.

Виконання поставлених завдань передбачає:

1. Проходження тестового контролю як допуску до практичних завдань.
2. Вирішення практичних завдань лабораторної роботи.
3. Підготовка і подання звіту з лабораторної роботи в електронному вигляді викладачеві.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Яка форма організації бухгалтерського обліку є забороненою для страхових компаній:

- а) введення до штату посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером;
- б) користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи;
- в) ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або аудиторською фірмою;
- г) самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником організації.

2. Якими стандартами регулюється складання фінансової звітності страхових компаній в Україні:

- а) НПСБО;
- б) МСБО;
- в) МСФЗ;
- г) ЗПБО.

3. Чи є серед МСФЗ спеціалізований стандарт для страхової діяльності:

- а) на даний час розробляється;
- б) так;
- в) ні;
- г) МСФЗ є уніфікованими і не передбачають спеціалізованих стандартів.

4. Хто є розробником МСФЗ:

- а) Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- б) Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- в) Міжнародна федерація бухгалтерів;
- г) Рада Європи.

5. Які існують способи підготовки звітності за міжнародними стандартами:

- а) трансформація даних національного обліку відповідно до МСФЗ;
- б) паралельне ведення бухгалтерського обліку відповідно до національних і міжнародних стандартів;
- в) використання лише МСФЗ;

г) всі відповіді вірні.

6. Чим відрізняються МСФЗ і ЗПБО:

- а) МСФЗ є обов'язковими, а ЗПБО носять рекомендаційний характер;
- б) ЗПБО використовуються в США;
- в) ЗПБО є обов'язковими, а МСФЗ носять рекомендаційний характер;
- г) МСФЗ використовуються в США.

7. Сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються страховою організацією для складання та подання фінансової звітності це:

- а) стандарти;
- б) положення;
- в) облікова політика;
- г) правила.

8. За якими напрямками Закон України про страхування встановлює вимоги до бухгалтерського обліку в страхових компаніях:

- а) облік договорів і вимог (заяв);
- б) облік страхових резервів;
- в) звітність;
- г) всі відповіді вірні.

9. Яких характер носить зовнішній аудит фінансової звітності для страхових компаній:

- а) рекомендаційний;
- б) добровільний;
- в) обов'язковий;
- г) вибірковий.

10. На основі яких стандартів здійснюється зовнішній аудит страхових компаній:

- а) Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг;
- б) Національні стандарти аудиту;

- в) Галузеві стандарти аудиту;
г) Регіональні стандарти аудиту.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

1. Опрацювати та здійснити порівняльну характеристику МСФЗ і ЗПБО, використовуючи не менше 10 порівняльних ознак.

2. Ви є одним із засновників нової страхової компанії. Необхідно розробити основні положення облікової політики страховика.

3. Дослідити наявні на ринку програмні продукти для автоматизації обліку і аудиту в страхових компаніях. Здійсніть порівняльну характеристику двох програмних продуктів для бухгалтерського обліку та двох – для аудиту.

Методичні рекомендації до виконання практичних завдань лабораторної роботи

1. Використовуючи офіційні тексти МСФЗ і ЗПБО, необхідно заповнити таблицю та зробити висновки:

№	Ознака	МСФЗ	ЗПБО
1			
...			

2. Облікова політика страховика обов'язково повинна включати такі структурні елементи:

- загальні відомості про страхову компанію (організаційно-правова форма, форма власності, спеціалізація тощо);
- організаційні питання;
- методологія обліку (дебіторська заборгованість, зобов'язання, основні засоби тощо);
- організаційно-технічні питання;
- податковий облік;
- управлінський облік;
- відповідальність за організацію бухгалтерського обліку.

3. Дослідивши програмні продукти для автоматизації обліку і аудиту в страхових компаніях, необхідно заповнити таблицю та зробити висновки:

№	Ознака	Для бухгалтерського обліку		Для аудиту	
		Програмний продукт 1	Програмний продукт 2	Програмний продукт 1	Програмний продукт 2

1					
...					

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Войнаренко М.П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: Навч. посіб. / Войнаренко М.П., Пономарьова Н.А., Замазій О.В. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.

2. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: Навч. посіб. — К.: НУХТ, 2012. — 335 с.

3. Кір'ян С.М. Контроль відображення повноти господарської діяльності засобами облікової політики / С.М. Кір'ян // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". – 2017. – №2. [Електронний ресурс. Джерело

доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5439>]

4. Лень В.С. Облік і аудит у страхових організаціях: Навч. посіб. 2-ге вид., випр. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 584 с.

5. Міждисциплінарний словник зі страхування та ризик-менеджменту / [Р.В. Пікус, Н.В. Приказюк та ін.]; за наук. ред. проф. Р.В. Пікус. – К.: Логос, 2015. – 509 с.

6. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2014 року). – У 3 частинах. – Ч. 1. – К.: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2015. – 997 с.

7. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2014 року). – У 3 частинах. – Ч. 2. – К.: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2015. – 573 с.

8. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2014 року). – У 3 частинах. – Ч. 3. – К.: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2015. – 116 с.

9. Міжнародні стандарти фінансової звітності від 01.01.2015 [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України: [сайт]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/news/view/mizhnarodni-standarty-finansovoi-zvitnosti-versiia-perekladu-ukrainskoiu-movoiu---rik?category=bjudzhet>.

10. Податковий кодекс України, від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.

11. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник / Н. Л. Правдюк, Л. В. Коваль, О. В. Коваль. – Київ: «Центр учбової літератури», 2020. – 647 с.

12. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність від 21.12.2017 № 2258-VIII: Закон України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

14. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.

15. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг Закон України від 12.07.2001 № 2664-III [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14/page>.

16. Шолойко А.С. Особливості бухгалтерського обліку та аудиту в страхових організаціях України / А.С. Шолойко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2015. – № 168. – С. 47 – 54.

17. IFRS e-learning [Електронний ресурс] // Deloitte: [сайт]. – Режим доступу: <http://www.iasplus.com/en/tag-types/e-learning>.

Навчальне видання

Кір'ян Світлана Михайлівна
Шолойко Антоніна Сергіївна

ОБЛІК І АУДИТ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

Лабораторний практикум

Підписано до друку 05.09.2020 р. Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 3,72.
Тираж 100 прим. Зам. № 54.

Видання надруковано у друкарні
поліграфкомбінату Європейського університету
03115, Україна, Київ-115, вул. Депутатська 15/17.

Реєстраційне свідоцтво ДК №3833 від 14.07.2010 р.